

تخصیص سوخت مصرفی به مشترکان

تهرانی دارای مولد برق

مدیر دفتر مدیریت مصرف شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ گفت: براساس توافق شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ و شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی، تخصیص سوخت مصرفی به مشترکان تهرانی که بخشی از مصرف برق خود را با استفاده از مولدهای برق، تأمین کنند، تسهیل خواهد شد.به گزارش اقتصادسراسر، آمد، با هدف اجرای طرح‌های مدیریت بار شبکه توزیع برق شهر تهران، طی توافق شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ با شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی و اداره کل صنعت و معدن استان تهران، مقرر شد تخصیص سهمیه سوخت مصرفی به مشترکان برق دارای مولد در تهران، تسهیل و تسریع شود. مدیر دفتر مدیریت مصرف شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ در این باره گفت: یکی از مؤثرترین طرح‌های کاهش بار شبکه برق در ساعت اوج مصرف، ورود مولدهای برق به مدار مصرف توسط مشترکان بزرگ به ویژه اداره ها و صنایع است، لذا مقرر شده است در سال جاری با جلب همکاری مشترکان، از مزایای اجرای این طرح در مدیریت بار شبکه برق استفاده شود. "آمین پوریا"افزود: از مهرماه سال گذشته با تلاش نمایندگان و کارشناسان حوزه ستادی و مناطق ۲۲ گانه برق پایتخت، بیش از هزار مشترک بزرگ برق، با امضای تفاهم نامه، آمادگی خود را برای همکاری در کاهش بار شبکه برق شهر تهران در سال جاری اعلام کرده‌اند.وی خاطرنشان کرد: علاوه بر مزایای تعیین شده برای مشترکان مشمول، طی نشست مشترک با شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه تهران و اداره کل صنعت و معدن استان تهران مقرر شده است، سهمیه سوخت مصرفی نیز به این دسته از مشترکان، تخصیص داده شود.مدیر دفتر مدیریت مصرف شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ ابراز امیدواری کرد با تدابیر در نظر گرفته شده و با همراهی و همکاری مشترکان و شهروندان تهرانی، تابستان ۱۴۰۱، بدون بروز مشکل در تأمین برق سیری شود.
.....

کاهش ۲۷ درصدی ورودی سدهای تهران
مدیرعامل آبگای تهران، از کاهش ۲۷ درصدی ورودی سدهای تهران از ابتدای سال آبی تا کنون خبر داد.به گزارش اقتصادسراسر،مد، محمدرضا بختیاری، در مورد آخرین وضعیت ذخایر آب تهران گفت: میزان ورودی سدهای پنج گانه استان تهران از ابتدای سال آبی تنها به ۶۲۰ میلیون و ۸۸۰ هزار مترمکعب، رسیده، این در حالی است که در مدت مشابه سال گذشته، این رقم ۵۵۰ هزار مترمکعب بوده که کاهش ۲۷ درصدی را نشان می دهد. ضمن اینکه وضعیت فعلی حجم ذخیره آب در سدهای امیرکبیر، لایار، لار، طالقان و ماملو نیز به ترتیب ۶۰۹، ۳۱۷، ۳۳۲ و ۷۱ میلیون مترمکعب است. وی افزود: میزان حجم کل مخازن سدهای تهران نیز از رقم ۷۸۹ میلیون مترمکعب در سال گذشته، به ۶۶۱ میلیون مترمکعب کاهش، هم اکنون، به رقم ۵۱۹ میلیون مترمکعب پایدار و فصل‌های سرد سال برای استان‌های شمال و شمال شرقی مانند استان سمنان، خراسان رضوی، گلستان و خراسان شمالی و جنوبی تاثیرگذار باشد.به گزارش اقتصادسراسر، مد، رضا نژادشاد در نشست خبری اظهار داشت: اجرای خط انتقال گاز قـسم- پارچین، می تواند در تأمین گاز پایدار در فصل‌های سرد سال برای استان‌های شمال و شمال شرقی مانند استان سمنان، خراسان رضوی، گلستان و خراسان شمالی و جنوبی تاثیرگذار باشد. وی افزود: محمديه قـم- پارچین به‌عنوان یکی از پروژه‌های راهبردی و اولویت‌دار به همت شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران در حال اجراست.مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران تصریح کرد:اجرای شدن این پروژه به سبب تقویت جریان گاز و پایداری در فصل‌های سرد برای استان‌های شمال و شمال شرقی کشور می‌گسود.وی افزود: این پروژه به قطر ۵۲ اینچ به طول ۱۰۱ کیلومتر و به روش EPC در قالب دو قطعه عملی طراحی و پیمان‌شپاری شد که در زمستان ۱۴۰۰ قطعه اول آن به طول ۷۱.۵ کیلومتر به بهره‌برداری رسید.نژادشاد تأکید کرد: با توجه به کمبود گاز در استان‌های شمال و شمال شرق کشور در سال‌های گذشته این پروژه برای تقویت و پایداری گاز در این مناطق و همچنین شمل شرق استان تهران تعریف شد.وی خاطرنشان کرد: این پروژه علاوه بر تأمین گاز بیشتر برای مناطق شمال شرق تهران مانند پردیس، موهن، دماوند و فیروزکوه، از آنجا که موازی خط لوله پنجم تهران اجرایی و به خط شمال، شمال شرق متصل می شود، می تواند در تأمین گاز پایدار در فصل‌های سرد سال برای استان‌های شمال و شمال شرقی مانند استان سمنان، خراسان رضوی، گلستان و خراسان شمالی و جنوبی نیز تاثیرگذار باشد.مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز پان داشت: اکنون صنایع زیادی در شرق استان تهران و مناطق شمال – شمال شرق کشور از خط موجود تذا به می شوند و با افزودن شدن خط محمديه قـم – پارچین، افزون بر حل افت فشار، می توان با تکیه بر ظرفیت‌های ایجادشده توسط خط لوله جدید، به کارخانه‌ها و صنایع، گازرسانی کرد و موجب شگوفایی و رونق اشتغال و فعالیت‌های صنعتی را فراهم آورد.وی ادامه داد: گستره اول این پروژه به طول ۷۱.۵ کیلومتر در دی ماه تزریق گاز شد و اکنون گستره دوم آن در دست اجراست که زمان تقریبی برای اتمام پروژه تابستان ۱۴۰۱ پیش بینی شده است. در طراحی در این پروژه از پهباد استفاده شد که این هم از نظر هزینه و هم از نظر زمان بسیار مؤثر بود.

پارس جنوبی

برداشت روزانه

۱۴ میلیون مترمکعب گاز از فاز ۱۱ پارس جنوبی در سال ۱۴۰۱
مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت نفت ایران با اشاره به هدف گذاری تولید ۲۲۰ هزار بشکه‌ای نفت از میدان مشترک آزادگان جنوبی تا پایان سال ۱۴۰۱، گفت: تا پایان امسال روزانه ۱۴ میلیون مترمکعب گاز از فاز ۱۱ پارس جنوبی برداشت می شود.به گزارش اقتصادسراسر،مد، کریم زبیدی با بیان اینکه تا پایان سال ۱۴۰۱ در میدان‌های غرب کارون، فاز نخست میدان آزادگان جنوبی باید به تولید ۲۲۰ هزار بشکه نفت در روز برسد، افزود: افزایش تولید از میدان‌های مشترک نفتی غرب کارون در دولت سیزدهم ادامه دارد.وی با بیان اینکه در میدان مشترک پارس جنوبی در تلاشیم تولید روزانه ۱۴ میلیون مترمکعب از فاز ۱۱ پارس جنوبی تا پایان امسال محقق شود، تصریح کرد: همچنین ردیف‌های باقی‌مانده پالاشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی نیز امسال عملیاتی می شود.مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت ایران به حادثه‌ای که برای یکی از سکوهای فاز ۱۳ پارس جنوبی رخ داده بود، اشاره کرد و افزود: مشکلی که در برخورد کشتی با پایه یکی از سکوهای فاز ۱۳ ایجاد شده در حال رفع است و امسال از این سکو برداشت خواهیم داشت.زبیدی یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های سال ۱۴۰۱ را موضوع تأمین گاز و سوخت زمستانی بیان کرد و گفت: تلاش شرکت ملی نفت ایران این است که تولید حادثگرای از پارس جنوبی داشته باشیم.

گروه انرژی – اعظم زنده- بی توحهی

ایران به توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، در آینده‌ای نه چندان دور موجب آفول جایگاه سیاسی کشور خواهد شد، نفت و گاز مواد شیمیایی ارزشمندی هستند که ما نباید فقط به دید سوخت‌های لازم جهت تولید برق به آن‌ها نگاه کنیم، بلکه همان‌طور که رهبر انقلاب در بیانات خود مطرح کرده اند، باید با پرپزیز از خام فروشنی نفت و گاز با سوزاندن آن‌ها به شکل خام، این سوخت‌های فسیلی را به فراورده‌های شیمیایی ارزشمندتری تبدیل کنیم و درآمد ارزی کشور را با صادرات این فراورده‌ها به شدت افزایش دهیم. با وجود این که کشور ما پتانسیل بسیار بالایی برای توسعه استفاده از انرژی‌های تجدید پذیر دارد، اما دولت‌های متوالی ایران نه تنها توجه کافی را به لزوم گسترش انرژی‌های تجدید پذیر نداشته اند، بلکه به تعهدات قانونی خود برای توسعه استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر مطابق برنامه‌های پنج ساله توسعه نیز عمل نکرده اند. شکی نیست که وجود منابع عظیم سوخت‌های فسیلی در منطقه خاورمیانه، یکی از مهمترین علل اهمیت استراتژیک این منطقه برای قدرت‌های دنیا تلقی می شود و حالا هم که از اهمیت سوخت‌های فسیلی در سطح جهان کاسته شده است و رفته رفته انرژی‌های تجدیدپذیر جایگزین این سوخت‌ها می شوند، طبیعتا اهمیت منطقه خاورمیانه نیز برای قدرت‌های دنیا کاهش میابد، باید می‌شود و بسیاری از تحلیلگران، خروج نیروهای نظامی از منطقه خاورمیانه در سال‌های اخیر را در همین راستا ارزیابی می کنند.

به گزارش اقتصاد سراسر، این مساله در کنار بروز تغییرات اقلیمی ناشی از ازدیاد گازهای گلخانه‌ای در جو زمین، منجر به آن شده است که کارشناسان محیط زیست بر لزوم کربن زدایی از اقتصاد کشورهای مختلف تأکید کنند. باید توجه داشت که کربن زدایی به مجموعه اقداماتی گفته می شود که طی آن یا از انتشار کربن دی اکسید در جو زمین جلوگیری می شود یا دی اکسید کربن موجود در فضا جذب گیاهان می شود. در این میان، حرکت به سمت توسعه استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر، یکی از مهمترین

برداشت روزانه ۱۴ میلیون مترمکعب گاز از فاز ۱۱ پارس جنوبی در سال ۱۴۰۱

مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت نفت ایران با اشاره به هدف گذاری تولید ۲۲۰ هزار بشکه‌ای نفت از میدان مشترک آزادگان جنوبی تا پایان سال ۱۴۰۱، گفت: تا پایان امسال روزانه ۱۴ میلیون مترمکعب گاز از فاز ۱۱ پارس جنوبی برداشت می شود.به گزارش اقتصادسراسر،مد، کریم زبیدی با بیان اینکه تا پایان سال ۱۴۰۱ در میدان‌های غرب کارون، فاز نخست میدان آزادگان جنوبی باید به تولید ۲۲۰ هزار بشکه نفت در روز برسد، افزود: افزایش تولید از میدان‌های مشترک نفتی غرب کارون در دولت سیزدهم ادامه دارد.وی با بیان اینکه در میدان مشترک پارس جنوبی در تلاشیم تولید روزانه ۱۴ میلیون مترمکعب از فاز ۱۱ پارس جنوبی تا پایان امسال محقق شود، تصریح کرد: همچنین ردیف‌های باقی‌مانده پالاشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی نیز امسال عملیاتی می شود.مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت ایران به حادثه‌ای که برای یکی از سکوهای فاز ۱۳ پارس جنوبی رخ داده بود، اشاره کرد و افزود: مشکلی که در برخورد کشتی با پایه یکی از سکوهای فاز ۱۳ ایجاد شده در حال رفع است و امسال از این سکو برداشت خواهیم داشت.زبیدی یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های سال ۱۴۰۱ را موضوع تأمین گاز و سوخت زمستانی بیان کرد و گفت: تلاش شرکت ملی نفت ایران این است که تولید حادثگرای از پارس جنوبی داشته باشیم.

بررسی «اقتصاد سراسر» از منافع سیاسی و اقتصادی ایران در توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر

بی توجهی دولت‌ها به گسترش انرژی‌های تجدیدپذیر

راهکارهای کربن زدایی در سطح جهان محسوب می‌شود و کشور ما با وجود این که یکی از تأمین کننده‌های اصلی سوخت‌های فسیلی در جهان است، به دلیل آن که در چند سال گذشته بیش از متوسط جهانی از تغییرات اقلیمی آسیب دیده است، باید پیشگام اجرای برنامه‌های کربن زدایی در اقتصاد، صنعت و کشاورزی خود باشد.

منافع سیاسی و اقتصادی حرکت ایران به سمت

گسترش انرژی‌های تجدیدپذیر

مرتضی عماریار کارشناس ارشد اقتصاد انرژی و کنشگر محیط زیست در ابتیانه به روزنامه اقتصادسراسر، گفت: تا چند سال پیش کشورهای تولیدکننده عمده سوخت‌های فسیلی در جهان بخصوص قدرت‌های عضو سازمان اوپک، معتقد بودند که اگر به سمت توسعه استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر حرکت کنند، تقاضای جهانی نفت کاسته خواهد شد و این مساله، کاهش قیمت نفت و صادرات نفت این کشورها را به همراه خواهد داشت.

برگزیده انرژی

مدیرعامل گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس

روشن شدن موتور دیپلماسی اقتصادی ضد تحریمی

مدیرعامل گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس: شرکت‌های برزیلی در اجرای طرح‌های توسعه‌ای صنعت پتروشیمی ایران مشارکت کنند.اولین رویداد خارجی گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس در حالی با هدف دعوت سرمایه‌گذاران به مشارکت در طرح‌های توسعه‌ای پتروشیمی ایران و با حضور دکتر علی عسکری بر گزار شد که ۱۱ میلیون دلار به عنوان رأی‌دهی، کاهش منابع آب و به‌ویژه منابع آب زیرزمینی را یکی دیگر از عوامل افزایش گردد و خاک ذکر کرد.وی دلیل چهارم بروز این پدیده را کاهش پوشش گیاهی کشور و پنجمین عامل استفاده بیش از حد از خاک عنوان کرد و گفت: نه تنها عملیات خاک ورزی در کشور انجام نمی‌شود، بلکه برخی مواقع خاک فروشی هم صورت می‌گیرد.معاون سابق دفتر برنامه ریزی کلان آب و آبگای وزارت نیرو، ششمین دلیل را کشاورزی ناپایدار و نادرست دانست؛ به این معنی که کشاورزی ما نه صنعتی است و نه سنتی، بلکه به شیوه ای انجام می‌شود که به نابودی خاک دامن می زند.فهمی، رعایت‌نشدن حقایق‌های زیست محیطی را هم عامل مهمی توصیف کرد و عامل هشتم را نبود مدیریت سرزمینی (آمایش سرزمین) اعلام کرد.وی خاطرنشان کرد: آمایش سرزمینی به این معنی است که همه فعالیت‌های اقتصادی در سرزمین مشخص اجرایی شود که در سال‌های گذشته بهترین عامل هم ساختار معیوب بخش‌های مدیریت سرزمینی بوده است، یعنی هم در بخش آب و در محیط زیست ساختار معیوب است و نیاز به بازنگری دارد.این کارشناس منابع آب از پدیده تغییر اقلیم به عنوان عامل نهم در افزایش گرد و غبار در کشور یاد کرد و گفت: این موضوع در مقیاس جهانی سبب گرم شدن زمین شده است که اثر زیادی بر منابع آب داشته است.فهمی افزود: در گذشته‌های دور بر اساس آمار ۵۲ ساله حجم آب تجدیدپذیر کشور ۱۳۰ میلیارد متر مکعب بوده که در ۲۵ سال گذشته به ۱۲۰ میلیارد مترمکعب، در ۱۰ سال اخیر به ۱۱۵ میلیارد متر مکعب و در پنج سال گذشته به ۱۰۵ میلیارد متر مکعب کاهش یافته است.وی ادامه‌داد: در برخی سال‌های خشک این میزان کمتر شده و حتی به ۱۰۰ میلیارد متر مکعب رسیده و اخیر در حالی است که میزان مصرف به حدود ۱۰۰ میلیارد متر مکعب رسیده است.رییس مرکز تحقیقات پژوه آب گستر خاطرنشان کرد: از طرف دیگر دمای هوای کشور حدود ۱.۲ درجه نسبت به متوسط درازمدت بالاتر رفته که افزایش دما خود اثر مستقیم در زیاد شدن میزان تبخیر آب دارد.

کم توجهی شدید ایران به پتانسیل عظیم توسعه انرژی‌های پاک

نکته دیگری که عماریار به در صحبت‌های خود به آن اشاره کرد، این است که با وجود تلاش‌هایی که برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در کشورمان انجام شده، ایران هنوز بسیار کمتر از پتانسیل خود از این انرژی‌ها استفاده کرده است، زیرا به‌طور مثال، در حالی که ایران دارای پتانسیل نصب ۴۰ هزار مگاوات نیروگاه بادی است، هم اکنون در سطح کشور ما تنها ۳۱۰ مگاوات نیروگاه بادی نصب شده است.

تخصصان حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر در سطح جهان معتقدند که بخش عمده‌ای از مناطق کشورمان پتانسیل بالایی برای توسعه نیز وگاه‌های خورشیدی دارد و این در حالی است که اکنون تنها ۴۵۵ مگاوات نیروگاه خورشیدی در سطح کشورمان نصب شده است، آن هم در شرایطی که ما می‌توانیم چندین برابر این مقدار نیروگاه خورشیدی در ایران نصب کنیم.

در ایسن میان، اما مابا وجود بی توجهی دولت‌های قبلی به تعهدات خود در قبال لزوم توسعه استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر، اخیرا علی اکبر محرابیان، وزیر نیرو دولت سیزدهم وعده داده است که تا پایان این دولت یعنی تا شهریور ۱۴۰۴، به میزان ۱۰ هزار مگاوات ظرفیت جدید به نیروگاه‌های تجدیدپذیر کشور اضافه خواهد شد. این در حالی است که در پیش از چند دهه که از پیروزی انقلاب اسلامی می‌گذرد، تنها حدود ۸۰۰ مگاوات ظرفیت استفاده از انرژی تجدیدپذیر در کشورمان نصب شده است و پیش از انقلاب نیز اقدامی عملیاتی در این زمینه در ایران انجام نشده بود.

تعامل مسئولان ایران در توسعه استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر، اما در شرایطی رخ می‌دهد که در سال‌های اخیر بسیاری از کشورهای دنیا به دلایل گوناگون از جمله لزوم مقابله با تغییرات اقلیمی، کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی و توسعه فناوری‌های مدرن به سمت گسترش انرژی‌های پاک رفته اند و در این زمینه حتی کشورهای پیشرفته جهان وعده داده اند که تا سال ۲۰۵۰ بیش از ۹۰ درصد ظرفیت تولید برق آن‌ها با استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر تأمین خواهد شد.

به‌منظور کاهش مصرف برق صورت می‌پذیرد

تمامی وسایل گرمایشی و سرمایشی دارای برچسب انرژی می‌شوند

نایب رئیس کمیسیون اصل نود قانون اساسی مجلس با اشاره به تصویب پیشنهاد خود در صحن علنی مجلس در جریان بررسی طرح توسعه و مانع‌زدایی از صنعت برق، گفت: به‌منظور کاهش مصرف برق؛ تمامی وسایل گرمایشی و سرمایشی دارای برچسب انرژی می‌شوند، ضمن آنکه این کار از هدررفت انرژی جلوگیری می‌کند.به گزارش اقتصادسراسر،مد، نصرالله پژمان فر با اشاره به تصویب پیشنهاد وی در صحن علنی مجلس مبنی بر الحاق یک عبارت به ماده ۴ طرح توسعه و مانع‌زدایی از صنعت برق کشور، در توضیح این پیشنهاد، گفت: براساس این پیشنهاد تصویب شده؛ وزارت صمت موظف است فرآیند اخذ گواهی و برچسب انرژی را برای تمامی وسایل گرمایشی و سرمایشی پیاده‌سازی کند و بر مبنای آن در راستای بهبود بهره‌وری انرژی اقدام کند.نماینده مردم مشهد و کلات در مجلس شورای اسلامی در تشریح پیشنهاد خود، افزود: مصرف انرژی در شمال و جنوب کشور بسیار متفاوت است و به نسبت وضعیت آب و هوایی و جو کشور تغییر می‌کند. و وزارت صمت می‌تواند به مردم کمک کند که نسبت به استفاده بهینه از انرژی از کالاهای مناسب استفاده و آن‌ها را انتخاب کنند. این کار از هدررفت انرژی شورای اسامی اظهار کرد: این اقدام مصرف محصولات نصب شود. وی بیان کرد: مدیریت مصرف انرژی و استانداردسازی دستگاه‌های گرمایشی و سرمایشی را با درج برچسب انرژی ضروری دانست و ادامه داد: کالاهای چه داخلی و چه خارجی باید برچسب انرژی داشته باشند تا مردم در زمان خرید بتوانند کالای را – که مصرف انرژی کمتر و بهینه‌تری را دارد- را خریداری کنند.نایب رئیس کمیسیون اصل نود قانون اساسی مجلس شورای اسامی اظهار کرد: این اقدام مصرف انرژی را کاهش می‌دهد و بسیاری مشکلات را حل خواهد کرد چراکه بسیاری از کالاهای به دلیل کیفیت نامناسب مصرف برق بالایی دارند اما از این پس مصرف‌کننده می‌تواند به این مهم توجه کند.به گزارش خانه ملت، در ماده ۴ «طرح توسعه و مانع زدایی از صنعت برق کشور» نیز آمده است؛ و وزارت صمت، معدن و تجارت از طریق صنایع انرژی بر موضوع ماده (۳) این قانون مکلف است برای تأمین برق پایدار مشترکان صنعتی، حداقل نه هزار (۹۰۰۰) مگاوات نیروگاه حرارتی با بازدهی حداقل پنجاه و پنج (۵۵) درصد و هزار (۱۰۰۰) مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر و پاک با تأیانا سال ۱۴۰۴ از محل منابع داخلی صنایع مذکور احداث کند.

گزارش

لزوم ورود شورای عالی آب به اولویت اصلی کشور

در آستانه فصل گرما و اوج مصرف آب در کشور، تأکید معاون اول رئیس‌جمهوری درباره این موضوع ملی و با اهمیت، نیازمند تشریع بیشتر و واکاوی همه‌جانبه است؛ به‌ویژه با توجه به نارضایتی‌های مردمی پارسال در برخی مناطق و کمبود آب در بسیاری از نقاط دیگر که فراتر از آب شرب، به حوزه کشاورزی نیز رسید. به گزارش اقتصادسراسر،مد از ایرنا، جندی پیش «محمد مخبر» درباره مساله آب در کشور که یک مساله بسیار مهم در کشور است، از عزم جدی دولت برای مدیریت این چالش فراگیر گفت و اینکه «مساله آب در آینده، یک اولویت و نقش اساسی در معادلات منطقه‌ای و جهانی خواهد داشت.»

به گفته وی، «در حال حاضر هیچ اولویتی مهمتر از مساله آب در کشور وجود ندارد و باید شرکت‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و دولتی با هم افزایی و همکاری و روزافزون، مشکل تأمین آب در کشور را حل کنند. گذشته از چالش‌های مختلفی که بی‌آبی یا کم‌آبی در گستره اقتصادی و اجتماعی کشور خواهد آفرید، شرایط اقلیمی کشور و گرمایش جهانی کره زمین، پیامدهای زیادی بر سه بخش آب شرب، کشاورزی و صنعتی گذاشته است که با درس‌آموزی از اشتباه‌ها و غفلت‌های گذشته، اکنون زمان آن است که چاره‌ای اساسی برای آن اندیشید؛ به‌ویژه با توجه به هشدارهایی که به‌تازگی مدیران آبی داده‌اند.

۲۸ فروردین‌ماه، گذشت«محمد رضا بختیاری» مدیرعامل آب و فاضلاب استان تهران با کاهش بارش در دو سال اخیر اشاره کرد و گفت: سال‌های ۷۹ و ۹۳ بسیار سخت بودند اما امسال سخت‌ترین سال آبی استان تهران را نسبت به سال‌های اخیر پیش‌رو داریم.»

در سال بارش‌سی جاری، حدود ۱۵۶ میلی‌متر بارندگی داشته‌ایم و در سال آبی گذشته، این مقدار ۲۱۴ میلی‌متر و متوسط بارندگی ۲۳۰ میلی‌متر بوده است. در حال حاضر از لحاظ بارش بسیار عقیم، نکته مهم در اظهارات بختیاری، ناگزیری استفاده از آب‌های زیرزمینی است که قابل تأمل به نظر می‌رسد زیرا عوامل فرونشست‌های خطرناک زمین شده است: «در سال‌هایی با بارش معمولی، ۷۰ درصد آب مصرفی تهران از منابع سطحی و ۳۰ درصد از منابع زیرزمینی تأمین می‌شود که در سال‌های پربارش به ۸۰ درصد آب‌های سطحی و ۲۰ درصد آب زیر زمینی رسید؛ اما در سال‌های به دلیل بارش کم، این رقم برای منابع سطحی به ۵۵ و برای منابع زیرزمینی به ۴۵ درصد می‌رسد.»

«امسال به دلیل بارش کم، احتمالا به همین وضعیت خواهیم رسید و آب بیشتری از منابع زیرزمینی تأمین خواهد شد. در سال بارش‌سی جاری، حدود ۱۵۶ میلی‌متر بارندگی داشته‌ایم و در سال آبی گذشته، این مقدار ۲۱۴ میلی‌متر و متوسط بارندگی ۲۳۰ میلی‌متر بوده است. در حال حاضر از لحاظ بارش بسیار عقب هستیم.»

لزوم ورود «شورای عالی آب» به اولویت «اصلی» کشور

مدیر پژوهشکده مطالعات و تحقیقات منابع آب پنجشنبه هشتم اردیبهشت‌ماه گفت، آب موجود در سدهای کشور به نصف رسیده و صرفه‌جویی برای گذار از شرایط کم‌آبی ضروری است.

«الشکان فرخ‌نیا» همچنین به کسری بزرگ آب‌های زیرزمین اشاره کرد: «کسری در مناطق مرکزی، خشک و نیمه‌خشک بیشتر می‌شود، به‌ویژه با توجه به پراکندگی مدیریت آب در حوزه تولید، انتقال و مصرف که سطوح مختلفی از عرصه‌های اقتصادی، کشاورزی و صنعتی را دربرمی‌گیرد، به‌نظر می‌رسد که زمان آن است که نهادی فرابخش به نام شورای عالی آب ه‌راه سریع‌تر وارد ماجرا شود و ضمن اولویت‌بندی مصرف و تأمین منابع آبی، هماهنگی

عملکردی را در سطح ملی بسنجد. با گذشت ۲۱ سال از تشکیل شورای عالی آب و مأموریت اصلی این نهاد که پایش سیاست‌های آب کشور، هماهنگ‌سازی این سیاست‌ها و پیگیری و نظارت بر حسن اجرای مصوبه‌هاست، جای خالی این ظرفیت ملی برای حکمرانی مؤثر آب و توسعه پایدار، به‌خوبی احساس می‌شود.

مدیرعامل آبگای شورای عالی آب و مأموریت اصلی این نهاد که پایش سیاست‌های آب کشور، هماهنگ‌سازی این سیاست‌ها و پیگیری و نظارت بر حسن اجرای مصوبه‌هاست، جای خالی این ظرفیت ملی برای حکمرانی مؤثر آب و توسعه پایدار، به‌خوبی احساس می‌شود.ب_ منابع «پایدار» آب و ضرورت حفظ منابع موجود

موضوع مهم دیگری که معاون اول رئیس‌جمهوری در جلسه انتقال آب خلیج فارس و دریای عمان به فلات مرکزی ایران، مطرح کرده، تأمین منابع آبی پایدار و «اقدام ماندگار» دولت سیزدهم برای آینده ایران است. او همچنین ابراز امیدواری کرد «تا پایان این دولت، حل مشکل آب شرب بهداشتی و همچنین مورد نیاز صنعت کشور از طریق شیرین‌سازی و انتقال آب دریا نهایی شود.

گزارش‌های مثبتی که در این جلسه از سسوی مقام‌های وزارت نیرو ارائه شده، چشم‌انداز مثبتی را برای آینده آبی کشور ترسیم می‌کند؛ از جمله بهبودت‌های قابل توجه طرح‌های آب‌شیرین‌کن و طراحی و پیشرفت پنج خط انتقال آب دریا به فلات مرکزی و همچنین اجرا، تکمیل و طراحی ایستگاه‌های پمپاژ آب، صورت گرفته و با بهره‌برداری کامل از ظرفیت ایستگاه‌های آب‌شیرین‌کن از جمله در بندرعباس و چابهار و تا ۵۰۰ هزار مترمکعب به ظرفیت آب شیرین‌سازی‌شده در سال جاری، اضافه می‌شود.

تأمین منابع آبی از روش‌های جایگزین طبیعی، همچون انتقال و شیرین‌سازی آب، و جوه مختلفی دارد که بحث‌های گسترده‌ای را در میان کارشناسان دامن‌زده است؛ گذشته از برخی ملاحظه‌های زیست‌محیطی، تجربه کشورها حاشیه خلیج فارس، نشان‌دهنده موفقیت این گونه حل‌مسائل؛ اگرچه با هزینه‌های بسیار و سرمایه‌گذاری گسترده، اما هیچ کارشناسی نمی‌تواند منکر اولویت حفظ منابع موجود کنونی در کنار منابع جدید باشد. شاید بتوان حفظ و حراست از آب‌های کنونی کشور (روزمینی و زیرزمینی) را مؤثرترین روش پایداری آب مورد نیاز دانست؛ روشی که هزاران سال است با ابتکار ساکنان این سرزمین، تجربه شده و با شیوه‌هایی همچون حفر قنات همراه بوده است.

درباره لزوم حفظ و صرفه‌جویی در مصارف منابع کنونی آبی، بارها گفته شده و گزارش‌های مستند و متنوعی نیز تهیه شده؛ تنها برای یادآوری کافی است که حجم عظیم آب‌سیری روش‌های کشاورزی کشور اشاره کرد که در ۹۰ درصد منابع آبی موجود را دربرمی‌گیرد.

در غیاب مدیریت واحد کشور، حجم بالایی از منابع آبی ایران صرف محصولات غیراستراتژیک و آب‌بر می‌شود؛ از هندوانه و صیفی‌جات تا دیگر محصولات جایگزین‌گرچه وضعیت بحرانی منابع آبی بدانند؛ زای است که هر اندازه صرفه‌جویی و مدیریت مصرف غنیمت بزرگی است و در هر دو حوزه شرب و صنعت نیز به‌شدت نیازمند مصرف بهینه هستیم و امروز بیش از هر زمانی ارزش سیستم‌های بازآیای منابع آبی (همچون صنعت فاضلاب)، اهمیت دارد اما، «اولویت اصلی» در حفظ منابع کنونی اصلاح در دو حوزه کشاورزی است؛ نخست اصلاح روش‌های کشت و تغییر آبیاری سنتی به نوین و دوم تغییر الگوی کشت، که در غیاب مدیریت واحد کشور، حجم بالایی از منابع آبی ایران را صرف محصولات غیراستراتژیک و آب‌بر می‌کند؛ از هندوانه و صیفی‌جات تا دیگر محصولات جایزوی و نیز کشت‌های غیر ضروری برنج در مناطق جنوبی و مرکزی کشور.

از این رو با توجه به ترکیب چندوجهی و فرابخشی شورای عالی آب، در شرایط کنونی لازم است این نهاد به صورت فعال‌تری وارد عمل شود و در کنار تأمین منابع جدید آبی، فکری عاجل برای اصلاح نظام بحران‌زای کشاورزی کشور کند؛ تدبیری که لازمه‌ه جلوگیری از بحران‌های گسترده اقتصادی و اجتماعی آینده خواهد بود.

